

“ဆင်သေကောင်ကို ဖက်တွယ်၍ လိုက်မိသော ကျီးမိုက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သစ်တုံးကို ဖက်တွယ်၍ လိုက်ပါမိသော သူမိုက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးရတတ်၍ သတိဆောင်ဖို့ လိုအပ်လှပါတယ်”

ဓမ္မသင်တန်း အမှတ်စဉ် {၁၄}

၉. ၀၄. ၂၀၁၁၊ ဒီအပတ် စနေမှာ အမျိုးသား(၅)ယောက် အမျိုးသမီး(၁၄)ယောက် သင်တန်းကို တက်ရောက်ကြပါတယ်။

အမှတ်စဉ် (၁၃)က ပိုချပေးခဲ့သော သတိပဋ္ဌာန်အကျိုးများကို ဆက်လက်ပိုချမှု မပြုသေးပဲ၊ ဆရာတော်က တရားဂါထာ တစ်ပုဒ် ရွတ်ဆို၍ စတင်ပါတယ်။ “မင်္ဂေါ မိဂေါ ပဿန္တောပိ တိကံခါဒံ၊ ဂ္ဂတ္တိ၊ လဒ္ဓကာလော ဒုပ္ပညောပိ ကာမံဘုဉ္ဇံ၊ ဂ္ဂတ္တိ” ဒီတရားဂါထာက တန်ဖိုးဖြတ်မရတဲ့ တရားဖြစ်ပါတယ်။ အဓိပ္ပါယ်က- တောမှာပျော်တဲ့ တောသမင်ကလေး တစ်ကောင်၊ သူစားနေကျ မြက်ခင်းထဲမှာ တန်ဖိုးကြီးတဲ့ ပတ္တမြားတစ်လုံး ကျရောက်နေတယ်တဲ့။ တနေမှာ အစာစားရင်းနဲ့ သမင်ကလေးက တောက်ပနေတဲ့ ထိုပတ္တမြားကို တွေ့လိုက်ပါတယ်။ သို့သော် ပတ္တမြားရဲ့ တန်ဖိုးကို နားလည်ခြင်း မရှိသလို တန်ဖိုးကိုလဲ သိလိုစိတ် မရှိပါဘူး။ သူ၏အာရုံ သူ၏စိတ်- ကျရောက်နေတာက သူစားနေကျ စိမ်းစိုတဲ့ တန်ဖိုးမဲ့သော မြက်သစ်ရွက်များပါပဲ။ တောသမင်ကလေးဟာ စိမ်းစိုတဲ့ မြက်များကို ကျေနပ်အောင် စားသုံးပြီးတော့ သူ၏နေရာဖြစ်တဲ့ မြိုင်တောကြီးထဲကို ပင်ရောက်လို့ သွားပါတယ်တဲ့။ ဒါက မင်္ဂေါ မိဂေါ ပဿန္တောပိ တိကံခါဒံ၊ ဂ္ဂတ္တိ၊ ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ပါ။

လဒ္ဓကာလော ဒုပ္ပညောပိ ကာမံဘုဉ္ဇံ၊ ဂ္ဂတ္တိ၊ ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပါယ်က ဒီလိုဆိုပါတယ်။ တောသမင်ကလေးရဲ့ ဥပမာအတိုင်း များစွာသော လူတို့သည် ဗုဒ္ဓပြုဒ-နဂမ-ခေတ်၊ နဂမအချိန်မှာ မိမိမျက်မှောက်ဝယ် သတိပဋ္ဌာန် ဓမ္မ-စိန်ကျောက်ကြီး ထိန်ထိန်တောက်လို့ ထင်ရှားစွာ ရောက်နေပါလျက် တရားတော်၏ တန်ဖိုးကိုမသိ၊ တရားတော်၏ ကောင်းကျိုးကိုလဲမမြင်၊ ကျင့်သုံးကြဖို့ အသာထား၊ နားကြားဖို့ကိုပင် ပေးနေကြ၍ လူလောက လူဝန်းကျင်မှာ များစွာပေါ်တဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိ-ဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်(၅)ပါး တည်းဟူသော တန်ဖိုးမဲ့ မြက်သစ်ရွက်များကိုသာ

ကျေနပ်အားရအောင် တစ်ဘဝလုံး ခံစားပြီး၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်၊ လို့ဆိုတဲ့ အပါယ်လေးပါး မြိုင်တောထဲကို ဝင်ရောက်သွားကြပါတယ်-လို့ ဒေသနာတော်က ညွှန်ပြပါတယ်။ ဗုဒ္ဓပျံဒ-နဝမ-ခေတ် နဝမအချိန်ဆိုတာ ယခုလို သာသနာနဲ့ တွေ့ကြုံခိုက် ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးမှ လွတ်သောအခါကို ပြောလိုတာပါ။

ဒီနေရာမှာ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးကို ဗဟုသုတအဖြစ် ပြောရဦးမယ်။ (၁) ငရဲ။ (၂) တိရစ္ဆာန်။ (၃) ပြိတ္တာ+အသူရကာယ်။ (၄) အသညသတ်ပြဟောဘုံ။ (၅) ပစ္စန္တရာဇ်အရပ်။ (၆) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝါဒရှိသူ။ (၇) သာသနာတွင်း ကုဋေချို့သူ(ဉာဏ်မဲ့သူ)။ (၈) သာသနာပ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒါဟာ မဖြစ်ထိုက် မရောက်ထိုက်တဲ့ အရပ်ရှစ်ပါးလို့ မှတ်ရပါတယ်။ ဒီရှစ်ပါးမှ လွတ်သောအခါကို ဗုဒ္ဓပျံဒ-နဝမ-ခေတ်၊ နဝမအချိန်လို့ မှတ်ရမယ်။ ကိုးခုမြောက်သော ကာလ-လို့ ဆိုလိုတာ။ မိမိတို့ မျက်မှောက်ရနေ ရောက်နေသောဘဝနဲ့ သာသနာတော်တွင်း အချိန်ကို ခေါ်တာပါပဲ။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သောကာလ ဤသို့သောအချိန်မျိုးမှာ လူဖြစ် မရုံးကြရလေအောင် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ကျင့်သုံးကြဖို့ ဘုန်းကြီးက တိုက်တွန်းပေးတာပါ။ လေးဆယ့်ကိုးရက် လုံးလုံး၊ နေမလင်း-လမသာ ဘာအရောင်မှမရှိတဲ့ အမှောင်တိုက်ကြီး အတွင်းဝယ် လျှပ်တစ်ချက်လက်တဲ့ တခဏအချိန် မျှလောက်မှာ အလင်းရောင် ရသကဲ့သို့ များစွာသော ကမ္ဘာတွေထဲမှာ ဘုရားပွင့်တဲ့ ကမ္ဘာက အလွန်နည်းတာဖြစ်လို့ ဘုရားသာသနာနဲ့ တစ်ခါတွေ့လာ- ကြုံလာဖို့က အလွန်ခဲယဉ်းလှပါတယ်။

ယခု အားထုတ်နေကြရတဲ့ သတိပဋ္ဌာန် တရားဆိုတာကလဲ ဘုရားရှင်များ မပွင့်ကြတဲ့ သုညကမ္ဘာများမှာ မရှိပါဘူး။ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူမှ သတိပဋ္ဌာန်တရားက ကြားနာခွင့်-ကျင့်သုံးခွင့် ရကြတာဖြစ်လို့ အနု ဣဓမ္မ-လို့ခေါ်ဆိုရတယ်။ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးမှာ (၈) သာသနာတွင်း တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်များလို့ အသိဉာဏ် မည်၍မည်မျှ ကြီးမားစေကာမူ ဘုရားရှင်တို့ မပွင့်ပေါ်ပါက၊ ကုသိုလ်+အကုသိုလ်-ဆိုတဲ့အသံ၊ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ ဆိုတဲ့စကားကိုပင် ကြားခွင့်-သိခွင့်ရဖို့ အလွန်ပင် ခက်ခဲပါသတဲ့။ ကုသိုလ်တရားထက် အကုသိုလ်က ပိုများနိုင်ကြတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

လောကမှာ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူပြီ ဆိုပါလျှင်တော့ ထိုဘုရားရှင်တို့၏ ဟောဖော်- ညွှန်ပြမှုတို့ကြောင့် ကုသိုလ်+အကုသိုလ် ဆိုတာကိုလဲသိရ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကျင့်လည်ရာ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကိုလဲ သိခွင့် နားလည်ခွင့်ရတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒါက-လမ်းကောင်းပဲ၊ ဒါက-လမ်းဆိုးပဲ၊ ဒါက-ဘဝကောင်းပဲ၊ ဒါက-ဘဝဆိုး ဆိုတာကို အမှားနဲ့အမှန် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ရွေးချယ်နိုင်ကြလို့ အကျိုးများလှပါတယ်။

မေးပါရစေ... ရနေကြတဲ့ လူဘဝရဲ့ တန်ဖိုးကို ဘာနဲ့တိုင်းတာကြမှာလဲ။ ဘယ်လို စံမျိုးသတ်မှတ်ကြမလဲ။ လောကီ ပညာတွေနဲ့ တိုင်းတာမှာလား။ ဥစ္စာပစ္စည်းများနဲ့ တိုင်းတာမှာလား။ အမျိုးဂုဏ်- ဇာတိဂုဏ်များနဲ့ တိုင်းတာမှာလား။ ရာထူး-အာဏာတွေနဲ့ တိုင်းတာမှာလား။ ဘာနဲ့တိုင်းတာလို့ စံပြုကြမှာလဲ။ အိုးအိမ်-ခြံမြေ၊ အရာဝတ္ထုတို့၏ အကျယ်အဝန်း၊ အတိုအရှည်၊ အနိမ့်အမြင့်တို့ကို တိုင်းတာ စံပြုစရာတွေက များစွာရှိကြပေမဲ့၊ လူဘဝတန်ဖိုးကို တိုင်းတာ စံပြုဖို့ ဆိုတာကတော့ ဘုရားသာသနာတွင်း ယခုလို အချိန်မျိုး၌ ဓမ္မ-မှတစ်ပါး တိုင်းတာစရာ စံပြုစရာ အခြားမရှိပါဘူး။

လူသားကမ္ဘာကြီးမှာ မိမိတို့၏ ဘဝအတွက် အားမာန်ဖြင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများစွာကို ကြွယ်ဝအောင် လုပ်ကြပါတယ်။ ရာထူးအာဏာ ရအောင်လဲ လုပ်ကြပါတယ်။ ရိုသေလေးစားမှု ခံရအောင်လဲ လုပ်ကြပါတယ်။ ကျော်ကြား၍ မော်ကွန်းတင် ခံရအောင်လဲ လုပ်ကြပါတယ်။ ဒါကို ဘဝမြင့်မားရေးလို့ ပြောကြမှာလား။

သမုဒ္ဒရာရေပြင်၌ မျောနေသော ဆင်သေကောင်ပုပ်ကို ဖက်တွယ်၍ ငါ့ဘဝ ငါ့အဖို့ရာမှာ လုံလောက်ပြီလို့ ဆင်သေကောင်ပုပ် မျောရာကို လိုက်မိသော ကျီးမိုက်သည်။ ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်ကြီး လှိုင်းဒဏ် လေဒဏ်တို့ကြောင့် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲသွားသောအခါ သမုဒ္ဒရာ ရေပြင်၌ ပျက်စီးရသလို။ သစ်တုံးကို ဖက်တွယ်၍ သစ်တုံးမျောရာ လိုက်မိသောသူသည် သစ်တုံးဆွေးမြေ့ ပြိုကွဲသွားသောအခါ သမုဒ္ဒရာရေပြင်၌ ပျက်စီးရသလို။ မိမိ- ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုရသော ရာထူးအာဏာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းစုများစွာကို အားကိုးအထင်ကြီး၍ ဒီဘဝမှာ ခိုင်မြဲမည် ထင်မှတ်မှားနေတဲ့ သူများသည်၊ လောကဓံ တရားတို့ကြောင့် ထာဝစဉ် မခိုင်မမြဲဘဲ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီးသွားသောအခါ၊ ဆင်သေကောင်ကို ဖက်တွယ်၍ လိုက်မိသော ကျီးမိုက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သစ်တုံးကို ဖက်တွယ်၍ လိုက်မိသော သူမိုက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာဖြင့် ပျက်စီးရတတ်၍ သတိဆောင်ဖို့ လိုအပ်လှပါတယ်။

ဆင်သေကောင်ပုပ်သည် လည်းကောင်း၊ သစ်တုံးသည် လည်းကောင်း၊ ထာဝစဉ် မခိုင်မမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ မိမိလက်ဝယ် ရရှိထားသော သက်ရှိသက်မဲ့များ၊ ရာထူး-အာဏာ၊ ကျော်ကြားမှု၊ ရိုသေလေးစား ခံရမှု အားလုံးတို့သည်လဲ၊ ထာဝစဉ် မခိုင်မမြဲကြသည်၏ အဖြစ်ကို မိမိအသိ မိမိမျက်မြင် ကိုယ့်တွေ့ပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်အရှိန်အဟုန် ရှိသရွေ့သာ ခိုင်မြဲပြီးလျှင်၊ ထိုမှနောက် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီး တတ်သောကြောင့် ဘယ်အရာမျိုးမဆို အခိုင်အမာကြီးထား၍ နိစ္စ သုခ အတ္တလို့ လွဲမှားစွာ မယူမိကြရန် အရေးကြီးလှပါတယ်။

ဖောက်ပြန်-ပြောင်းလဲ ပြိုကွဲ ပျက်စီးတတ်သော ထိုအရာတို့ဖြင့်၊ မိမိဘဝကို တိုင်းတာခဲ့ကြမည် ထိုအရာတို့ဖြင့် စံပြုကြမည် ဆိုပါလျှင် လျှော်ကန်သင့်မြတ် ပါမည်လော.. စဉ်းစားကြ စေလိုပါတယ်။ နွယ်မြက်သစ်ပင် ဆေးဘက်ဝင် ဆိုသည့်စကားအတိုင်း သမားကောင်းတို့မည်သည် မည်သည့်ပစ္စည်းကိုရရ ဆေးဖက်ဝင်အောင် လုပ်တတ်၏။ အဆိပ်ပင် ဖြစ်လင့်ကစား အဆိပ်သင့်သောသူအား ကုစားနိုင်ရန် ထိုအဆိပ်ကို ဆေးအဖြစ် အသုံးပြု တတ်ပါတယ်။ ထိုအတူ ကံအားလျော်စွာ ဉာဏ်အားလျော်စွာ ဝီရိယအားလျော်စွာ ရှာဖွေရရှိသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများစွာနှင့် ရာထူး-အာဏာ၊ ရိုသေလေးစားမှု၊ ထင်ပေါ် ကျော်ကြားမှုတို့ကို မျက်မှောက်- သံသရာ၊ ဘဝများစွာအတွက် ကောင်းကျိုးများဖြစ်အောင် အသုံးပြုတတ်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

အားလုံး သတ္တဝါတို့သည် သံသရာ၌ ကျင်လည်၍ နေသူများသာဖြစ်ပါတယ်။ သံသရာသည် အပြောကျယ်သော သမုဒ္ဒရာနှင့် တူသဖြင့် သံသရာကို ကျင်လည်၍ နေခြင်းသည်လဲ သမုဒ္ဒရာ၌ ကူးခတ်နေရသည်နှင့် တူလှပါတယ်။ သမုဒ္ဒရာတွင် ကူးခတ်နေသောသူသည် ငြိမ်းချမ်းရာ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ရေးအတွက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် ကောင်းသော အသေကောင်ပုပ်ကို တွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ သစ်တုံးကို တွေ့သည်ဖြစ်စေ တွယ်ဖက်၍ ကူးခတ်ရမည်။ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် ကောင်းသော သူသေကောင်ပုပ်သည်

အဓိက မဟုတ်သလို၊ သစ်တုံးသည်လဲ အဓိကမဟုတ်ပါ။ သမုဒ္ဒရာ၌ ကူးခတ်နေသူအတွက် ကမ်းတစ်ဖက် ရောက်ရေးသည်သာ အဓိကဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသူသေကောင်နှင့် သစ်တုံးတို့သည် ကူးခတ်နေစဉ် ကာလမှာ အသုံးပြုစရာ တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူလျက် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပါလျှင် အရာအားလုံး ဘာမျှ အသုံးမဝင်တော့သဖြင့်၊ စွန့်ပစ်ရမည်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့နည်းအတူ လောက၌ တွေ့ကြုံရသော အကောင်း+အဆိုး လောကခံရှစ်ပါး ထိုတရားများကို ဓမ္မ-ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ အသုံးချတတ်ဖို့ပါပဲ။ ကောင်းသည်ဟု နှလုံးသွင်းလျက် နှစ်သက်သာယာဖွယ် ဣဋ္ဌာရုံများကိုလဲ ကြာရှည်စွာ ဖက်တွယ် ထားရမည့်အရာ မဟုတ်သလို၊ တွေ့ကြုံလာသည့် မကောင်းသော အနိဋ္ဌာရုံများကိုလဲ ရွံရှာ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု ပြစ်ပယ်လိုက်ရန် မလိုပါ။ ထို ဣဋ္ဌာရုံ-အနိဋ္ဌာရုံတို့ကို သတိပဋ္ဌာန်ဓမ္မဖြင့် ဖြစ်ခိုက်မှာ မမြဲသောတရား၊ ဆင်းရဲသောတရား၊ အစိုးမရသော- တရားဟု အမှန်ကိုမြင်ရန် ရှုမှတ်နိုင်ဖို့သာ လိုအပ်လှပါတယ်။ သို့မှသာ ဘုရားသာသနာ ပွင့်လင်းလာတဲ့အခိုက်၊ လူဖြစ်ရတဲ့ဘဝနဲ့ လူရဲ့တန်ဖိုးကိုသိ၍ ဓမ္မ၏ရသာ၊ သာသနာ၏ ကောင်းကျိုးများ ခံစားခွင့် ရကြလျက် ဓမ္မ-သည်ပင် ဘဝကို တိုင်းတာစရာ ပေတံ။ ဓမ္မ-သည်ပင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်လေ့လာနိုင်တဲ့ ကြေးမုံ(မှန်) ဖြစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာများကို ဆရာတော်၊ ယနေ့သင်တန်းပေး ဆုံးမ ဟောပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မှတ်သားမိသလောက် တင်ပြလိုက်ပါတယ်။

ယခု-တင်ပြပေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါက နားလည်ခွင့်လွှတ်ပေးကြပါရန်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့ တရားတွေ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိကြပါစေ...

ကျနော်... ဘုန်းသျှို
၁၃. ၀၄. ၂၀၁၁။